

11. Leven met Christus Kolossenzen 3:1-17

“Als u nu met Christus uit de dood bent opgewekt, streef dan naar wat boven is, waar Christus zit aan de rechterhand van God. ²Richt u op wat boven is, niet op wat op aarde is. ³U bent immers gestorven, en uw leven ligt met Christus verborgen in God.” - Kol 3:1-3

“Rich u op wat boven is, niet op wat op aarde is.” Als je dit leest zou je kunnen denken dat Paulus wil dat we met ons hoofd in de wolken (of: in de hemel) leven. ‘Hemelstaarders’, ‘zwevers’ (een beetje zoals de apostelen bij Jezus’ hemelvaart aan wie twee boodschappers vroegen ‘*Wat staan jullie naar de hemel te kijken?*’ - Hand 1).

Paulus heeft het echter niet over hemelstaren, maar over een nieuw leven nadat de Kolossenzen “uit de dood zijn opgewekt”. Uiteraard gaat het niet om een letterlijke dood en opstanding. Geen vlucht ook uit de dagelijkse realiteit. Het gaat om een bepaalde manier van leven die wordt achtergelaten om door de vernieuwing van gedachten ook het leven hier op aarde een nieuwe (‘hogere’) wending te geven (zie v. 9 “*nu u de oude mens en zijn leefwijze afgelegd hebt ¹⁰en de nieuwe mens hebt aangetrokken*”).

Samen overleggen

- Wat is het verschil tussen “**boven gericht**” en “**met je hoofd in de wolken**”?
- Paulus verbindt ‘**boven**’ met ‘**Christus**’. Wat betekent het concreet om Christus als referentiepunt te houden in keuzes/relaties?

Laat wat aards is in u afsterven... (v. 5)

In de inleidende verzen bevestigt Paulus eerst dat de Kolossenzen een nieuw leven zijn begonnen. Dat is een zekerheid... maar geen eindpunt. Nu komt het erop aan om die nieuwe manier van denken en leven ook te laten doorwerken in het dagelijkse leven.

Wat volgt zijn geen vrijblijvende verzoeken. Paulus gebruikt stevige taal. Heel wat werkwoorden staan in de gebiedende wijs: dood (ook: maak krachteloos), geef op, leg af, bedrieg niet, bekleed u...

Wat loslaten? “Wat aards is.” En nee, dit heeft niets te maken met een soort misprijzen van ons leven hier op aarde. Het gaat om ‘een weg die al te vaak gevolgd wordt’, een manier van leven (v.9). Paulus geeft verschillende lijstjes:

vers 5

- **ontucht**: Gr.: PORNEIA - ongeoorloofde seksuele omgang, in de brede zin van het woord.
- **zedeloosheid**: lett.: onreinheid. Dit kan zowel gedrag als innerlijke ‘vervuiling’ omvatten.
- **hartstocht**: passie, hevige gevoelens die de geest schaden. In het NT vaak ‘lustvolle passie’, onbeheerste drift.
- **lage begeerten**: lett.: kwade of verdorven begeerten. Begeerte op zich is niet per se negatief, maar het woord ‘lage / kwade’ maakt het negatief: verlangens die verkeerd gericht zijn.
- En dan nog **hebzucht** - lett.: meer willen hebben. Deze laatste krijgt speciale aandacht: ‘**hebzucht is afgoderij**’. Dit geeft aan dat het niet alleen gaat om ‘te veel willen’, maar zaken willen die uiteindelijk de plaats van God innemen.

- Hoe onderscheid je **gezonde verlangens** van **verlangens die “verkeerd gericht”** raken?
- De meeste van de ondeugden die Paulus opsomt hebben (ook) **een link met seksualiteit...** Is dat terecht volgens jou? Dat was toen... hoe zit dat nu? Is dit rijtje (nog) actueel?
- Wat kun je **concreet doen** om aan deze verleidingen te weerstaan?

Verzen 8 en 9

Deze lijst focust sterk op relationele schade die kan toegebracht worden:

- **alles wat slecht is**: kwaadaardigheid, slechte wil. Een houding die de ander het goede niet gunt; soms zelfs de neiging om te kwetsen.

- **woede:** colère, verontwaardiging. Het beeld wordt opgeroepen van een smeulend vuur: boosheid of verontwaardiging die blijft zitten, zich kan verharden, en een vertrouwensrelatie kan ondermijnen.
- **drift:** kwaadwilligheid, irritatie, opvliedendheid, emotie die overkookt. Dit kan snel leiden tot escalatie. Daar waar woede (ORGE) kan blijven smeulen, kan drift (THYMOS) snel ontploffen.
- **vloeken** (BLASHEMIA): dit kan godslastering zijn, maar ook laster - woorden en/of een manier van spreken die iemands naam beschadigt, of die iemands ziel kwetsen. Woorden zijn krachtig, en een gesproken woord kun je niet terugnemen, er blijft altijd iets hangen. Dit kan een hele gemeenschap vergiftigen.
- **schelden:** laster en vuilpraat
- **bedriegen:** Het Griekse werkwoord betekent: een onwaarheid uiten met het doel te misleiden (niet per ongeluk fout hebben, maar misleiding). Paulus zegt expliciet “tegen elkaar”—dit is relationeel en gemeenschapsgericht. Bedrog tast het vertrouwen aan, en kan leiden tot een gemeenschap zonder vertrouwen, zonder veiligheid, zonder openheid.

Vertrekpunt, motivatie én tegelijk resultaat:

“... nu u de oude mens en zijn leefwijze afgelegd hebt ¹⁰en de nieuwe mens hebt aangetrokken, die steeds vernieuwd wordt naar het beeld van zijn schepper en zo tot inzicht komt.’ (v. 9-10)

Bekering is het verlangen om terug te keren naar het mens-zijn zoals God, de Schepper, het had bedoeld.

Beeld van God

Wanneer God zijn plan voor de mens uitspreekt heeft Hij het over ‘beeld en gelijkenis’ (Gen 1:26). In 1:27, wanneer de mens uiteindelijk ook echt geschapen wordt, wordt ‘gelijkenis’ niet meer vermeld. Zou het kunnen dat de mens, geschapen naar Gods beeld, opgeroepen wordt om door de keuzes die hij maakt ook die ‘gelijkenis’ waar te maken? Beeld van God, een voorrecht, maar ook een roeping!

- Hoe is het gesteld in jouw leven, bij de mensen om je heen, de maatschappij m.b.t. deze opsomming in de verzen 8 en 9.
- Bespreek voor elk van deze ‘ondeugden’ wat de concrete gevolgen kunnen zijn voor persoonlijk leven, voor relaties (in gezin, werk, maatschappij, kerk, ...)
- Is **woede** per definitie ‘slecht’? Het is toch een normaal menselijke emotie? Het wordt zelfs gezegd van Jezus (zie Marcus 3:5). Wat doet ‘kwaadwilligheid’ met de manier waarop je iemands intenties interpreteert?
- Niet **kwetsend spreken**... Dus anderen niet confronteren met eventuele fouten?

“Bekleed u geheel anders...”

In de verzen 12 - 15 stelt Paulus een alternatief gedrag tegenover dat ‘aardse’:

“Omdat God u heeft uitgekozen, omdat u zijn heiligen bent en hij u liefheeft, moet u zich kleden in innig medeleven, in goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. ¹³Verdraag elkaar en vergeef elkaar als iemand een ander iets te verwijten heeft; zoals de Heer u vergeven heeft, moet u elkaar vergeven. ¹⁴En bovenal, kleed u in de liefde, dat is de band die u tot een volmaakte eenheid maakt. ¹⁵Laat in uw hart de vrede van Christus heersen, want daartoe bent u geroepen als de leden van één lichaam. Wees ook dankbaar.”

- **Innig medeleven:** deze uitdrukking verwijst letterlijk naar de ingewanden. Het gaat dus om een innige, diep, viscerale ontferming. Dit houdt o.a. in dat je interpretatie verandert. Vb.: in ‘storend’ gedrag (van een ander) zie je eerder pijn of zwakte en niet zozeer schuld of slechtheid.
- **goedheid:** *vriendelijke goedheid, mildheid*. Dit creëert een veilige omgeving.
- **bescheidenheid:** *‘nederigheid van denken’* Dit betekent niet dat je jezelf moet vernederen of kleineren, wel dat je beseft dat je zelf ook kunt miszitten. Dit opent deuren tot gesprek.
- **zachtmoedigheid**, ook: vriendelijkheid

- **geduld, lankmoedigheid.** Dit houdt in dat er niet impulsief en hevig gereageerd wordt, dat er tijd gegeven wordt (voor jezelf en voor de ander). Tijd om te groeien, te begrijpen, te nuanceren.

In het dagelijks leven leidt dit tot:

- **elkaar verdragen:** je maakt ruimte voor elkaar, ook voor elkaars onvolmaaktheden. Let wel: “verdragen” is niet “alles maar goed vinden”. Het is: niet op elk verschil meteen met woede of vernedering reageren.
- **elkaar vergeven:** lett.: elkaar genadig (welwillend) vergeven. Dit opent deuren tot herstel.
- **liefde: AGAPE** - niet alleen gevoel, maar een keuze om iemands welzijn te zoeken. Het woord ‘bovenal’ wijst op het hoogste belang van die liefde. Paulus geeft aan dat dit de ‘band’ is (wat samenbindt, wat samenhoudt, wat verenigt in verbondenheid) tot volmaakte eenheid (lett. staat er ‘tot volmaaktheid’. Vers 15 laat begrijpen dat Paulus hier vooral de eenheid voor ogen heeft: “leden van één lichaam”).
- **vrede van Christus in het hart:** vrede is meer dan ‘geen oorlog’; het is harmonie, welzijn. Paulus hoopt dat die vrede ‘heerst’ in het hart. Het Griekse werkwoord betekent: beslissen, scheidsrechter zijn, controleren, regeren. laat de vrede van Christus de doorslag geven bij keuzes die je maakt (als gelovige / als groep van gelovigen).
- **dankbaarheid:** dit houdt een heel positieve kijk in op de situatie waarin je verkeert. In plaats van een geprikkeld onvoldaan gevoel (“ik verdien meer / beter”) komt de focus te liggen op het mooie en goede dat je ontvangt.

- **Bespreek elk van bovenvermelde deugden wat het belang is, hoe zich dat concreet uit, welke zegen dit met zich meebrengt voor jezelf en voor anderen.**
- **“Laat de vrede van Christus beslissen”:** hoe kun je vrede laten “scheidsrechters” in een meningsverschil zonder issues te vermijden? Wat betekent dit concreet?

Christus’ woorden en zijn ‘naam’ centraal

“Laat Christus’ woorden in al hun rijkdom in u wonen; onderricht en vermaan elkaar in alle wijsheid, zing met heel uw hart psalmen en hymnen voor God en liederen die de Geest u vol genade ingeeft. ¹⁷Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door hem.” (3:16,17)

Paulus spoort aan om elkaar te onderrichten en te vermanen (ook: aanbevelingen doen). Let wel: dit is wederkerig (elkaar!). Onderrichten en onderricht worden, vermanen en vermaand worden. Als de gemeenschap bestaat uit gelovigen zoals Paulus in de voorgaande verzen beschreef, dan kan dit in principe op een evenwichtige, vreedzame en opbouwende manier gebeuren.

En zeker belangrijk: onderricht en vermaningen zijn gebaseerd op Christus’ woorden (en voorbeeld) die ‘rijkelijk in ons wonen’ (die er onderdak hebben gevonden, die huisgenoot zijn, die er ‘kind aan huis’ zijn).

“Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus.” Dit betekent niet dat er steeds bijgezegd moet worden “in de naam van Jezus”. Ook niet: doe alles via Jezus. De naam geeft iemands wezen aan, de manier van zijn, de idealen... Laat alles wat je zegt of doet in de lijn liggen van wat Jezus dreef, begeesterde, inspireerde en deed!

- **Onderrichten en vermanen:** wederkering! Ervaar je dit ook zo? En ook: wie mag mij iets zeggen, en hoe reageer ik dan?
- **Christus’ woorden** in al hun rijkdom in ons laten wonen... Hoe doe je dat concreet?
- **Welke andere stemmen** kunnen de plaats innemen van die van Christus (angst, nieuws en social media, fake news, leerstellingen of dogma’s, EGO, traditie, ...)?
- **Hoe begrijp jij ‘in de naam van Jezus’?**